ཁྲིམསའཛིནདོར ལོའིཟླཚེསཇུསའགོདཔབསོདནམསཆོསསྐྱིདརྩོམསྒྲིགཔབཀྲཤིས

“ལྟེ་གནས་གཅིག་ནས་མང་ཚོགས་ཀྱི་་
དཀའ་ངལ་མང་པོ་ཐག་གཅོད་ཐུབ”མིག་་་་
སྔར།མང་ཚོགས་ཚོས་རང་ལྗོངས་ཀྱི་ཕྱོགས་་
བསྡུས་བཅོས་སྐྱོང་ལྟེ་གནས་ཀྱི་འཁོར་སྐྱོད་་་་་
ནུས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་གསལ་པོ་ཤེས་ནས་་་་་་་
འགལ་ཟླ་ཡོད་ཚེ་ཕྱོགས་བསྡུས་བཅོས་སྐྱོང་ལྟེ་
གནས་སུ་བསྐྱོད་རྒྱུ་དེ་མང་ཚོགས་ཚོའི་ཐུན་་་་
མོང་གི་ངོས་འཛིན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད།
ད་ལོའི་ཟླ་6པའི་ཟླ་མཇུག་བར།རང་
ལྗོངས་ཀྱི་རྫོང（ཆུས）74ཡི་ཕྱོགས་བསྡུས་་་་་་་
བཅོས་སྐྱོང་ལྟེ་གནས་ཚད་ལྡན་ཅན་གྱི་་་་་་་་་་་་་
འཛུགས་སྐྲུན་དང་དངོས་ཡོད་ཅན་གྱི་འཁོར་་
སྐྱོད་མངོན་འགྱུར་བྱུང་ཞིང་།དེའི་ནང་་་་་་་་་
ཕྱོགས་བསྡུས་བཅོས་སྐྱོང་ལྟེ་གནས་སུ་བཅའ་་
སྡོད་བྱས་པའི་ཁྲིམས་ཁང་ནི་དམངས་ཕན་་་་་
ཁྲིམས་འཛིན་གྱི་སྐར་ཁུང་མདུན་མ་ཞིག་་་་་་་་་
རེད།མིག་སྔར།ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་གཞི་རིམ་་
ཁྲིམས་ཁང་74དུས་བཀག་ལྟར་བཅའ་སྡོད་་་་

ལས་འགན་ལེགས་གྲུབ་ཟིན་ཞིང་།ཁྱོན་་་་་་་་་
བསླབ་རྒན་ཁྲིམས་དཔོན་41དང་།ཁྲིམས་་་་
དཔོན་གྱི་ལས་རོགས་25དྲུང་ཡིག་32
བཅས་དང་དེ་བཞིན་ཆེད་མངགས་གདན་་་་་་
ཞུའི་འདུམ་འགྲིག་པ་9ཕྱོགས་བསྡུས་བཅོས་་་
སྐྱོང་ལྟེ་གནས་སུ་བཅའ་སྡོད་བྱས་ཡོད།
གསར་འགོད་པས་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་་་་་་
མཐོ་རིམ་མི་དམངས་ཁྲིམས་ཁང་ནས་ཤེས་་་་་
རྟོགས་བྱས་པར།གཞི་རིམ་བཅོས་སྐྱོང་གི་་་་་
རྣམ་པ་གསར་པའི་ནང་ཧུར་ཐག་ཞུགས་ནས་
ཁྲིམས་ཁང་ཕྱོཌ་བསྡུས་བཅོས་སྐྱོང་ལྟེ་གནས་་
སུ་བཅའ་སྡོད་བྱེད་སྟངས་དང་འགན་འཁྲི་ཁ་
གསལ་བཟོ་ཆེད།རང་སྐྱོང་ལྗོངས་མཐོ་རིམ་་
མི་དམངས་ཁྲིམས་ཁང་གིས《“གཅིག་འཐུས་
རྣམ་པའི”འགལ་ཟླ་དང་རྩོད་གཞི་འདུམ་་་་་་་
འགྲིག་ལྟེ་གནས་སུ་མི་དམངས་ཁྲིམས་ཁང་གི་
ལས་དོན་མི་སྣ་བཅའ་སྡོད་བྱ་རྒྱུའི་སྐོར་གྱི་་་་་་་
ལག་བསྟར་བསམ་འཆར（ཚོད་ལྟའི་ལག་་་་་་་་
བསྟར）》བཟོས་ཏེ“དམངས་དོན་རྩོད་གཞི་་་
ཉེས་དོན་གྱོད་གཞིར་བསྒྱུར་རྒྱུ”སྔོན་འགོག་་་
བྱ་ཆེད།ད་དུང《འགལ་ཟླ་དང་རྩོད་གཞི་་་་་་
གྲལ་བཤེར་དང་འདུམ་འགྲིག་བྱས་ནས
“དམངས་དོན་རྩོད་གཞི་ཉེས་དོན་གྱོད་གཞིར་་་
བསྒྱུར་བར”སྔོན་ཚུད་ནས་ཉེན་བརྡ་གཏོང་་་་
བའི་ལས་དོན་སྤེལ་ཐབས（ཚོད་ལྟའི་ལག་་་་་་་་་
བསྟར）》ཞིབ་འཇུག་བྱས་ནས་བཟོས་ཏེ།
འབྱུང་རྩ་ནས་ཕྱོགས་བསྡུས་བཅོས་སྐྱོང་ལྟེ་་་་་
གནས་ཀྱི་ནུས་པ་འདོན་སྤེལ་བྱས་ཤིང་།
ཐུན་མོང་ཐོག་འགལ་ཟླ་དང་རྩོད་གཞི་འདུམ་
སྒྲིག་ཐུབ་ཐབས་བྱས་ཡོད།
འགལ་ཟླ་དང་རྩོད་གཞི“གཅིག་་་་་་་་་་་
འཐུས་རྣམ་པའི”བདག་སྤྲོད་དང་།“སྡེབ་་་་
གཅིག”ཐག་གཅོད།“ཕྲེང་སྦྲེལ”ཐག་་་་་་་་་་་

གཅོད་བཅས་བྱས་པའི་ནང་གཏུག་བཤེར་་་་་་
མིན་པའི་རྩོད་གཞི་ཐག་གཅོད་བྱེད་པའི་ལས་
དོན་གྱིས་སྤྱིའི་ལས་དོན་གྱི་ཆ་ཤས་ཆེན་པོ་་་་་་་
བཟུང་ཡོད།
ཉེ་ཆར།ཁྲེན་ཀོན་ཆུས་མི་དམངས་་་་་
ཁྲིམས་ཁང་ཕྱོགས་བསྡུས་བཅོས་སྐྱོང་ལྟེ་་་་་་་་་་
གནས་སུ་བཅའ་སྡོད་བྱས་རྗེས།ཐེངས་་་་་་་་་་
གཅིག་ལ་ཚོང་སྒྱུར་ཁང་པ་སྔོན་ཚོང་གི་གན་་་
རྒྱའི་རྩོད་གཞི་105བདེ་བླག་ངང་འདུམ་་་་་་་་
འགྲིག་བྱས་ཤིང་།གྱོད་འབྲེལ་དངུལ་སྒོར་ཁྲི་
600ཚང་མ་དུས་ཐོག་ཏུ་ལག་བསྟར་ཐུབ་་་་་་་
པར་དོ་བདག་གི་བསྔགས་བརྗོད་ཐོབ་པ་མ་་་་
ཟད།ཞུ་གཏུག་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཡིག་
འབུལ་ཞུ་བཅར་གྱི་ཉེན་ཁ་སྔོན་འགོག་ནུས་་་་
ལྡན་ཐུབ་ནས་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕན་འབྲས་་་་་
དང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཕན་འབྲས་བཟང་པོ་ཐོན་་་་
ཡོད།
“ང་ཚོས་ཁྲིམས་ཁང་གྱོད་སྒྲུབ་མ་ལག་
དང་གྲངས་འཛིན་ཁྲིམས་ར་ཕྱོགས་བསྡུས་་་་་་
བཅོས་སྐྱོང་ལྟེ་གནས་སུ་སྤོ་རྒྱུར་འཚོལ་ཞིབ་་་་
དང་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བཞིན་ཡོད།གཏུག་་་
བཤེར་ཞབས་ཞུ་ཚོགས་པ་འཐབ་ས་དང་པོར་
བཅའ་སྡོད་བྱ་རྒྱུ་བཀོད་སྒྲིག་བྱས་ཏེ་ཆེད་་་་་་་་
ལས་ཁྲིམས་འཛིན་ཞབས་ཞུ་དང་ཕྱོགས་་་་་་་་་་
བསྡུས་བཅོས་སྐྱོང་ལྟེ་གནས་འབྲེལ་མཐུད་་་་་་
དམ་ཟབ་བྱས་ཏེ་མང་ཚོགས་ལ་ས་གནས་ས་་་
ཐོག་ཏུ་གྱོད་དོན་ཐོ་འགོད་དང་ས་གནས་ས་་་
ཐོག་ཏུ་འདྲི་གཅོད་བྱེད་པའི‘གཅིག་འཐུས་་་
རྣམ་པའི’སྟབས་བདེ་བསྐྲུན་ཡོད”ཅེས་རང་
སྐྱོང་ལྗོངས་མཐོ་རིམ་མི་དམངས་ཁྲིམས་ཁང་་
གྱོད་དོན་ཐོ་འགོད་ཐིང་གི་དིང་ཀྲང་ཀུན་་་་་་་་
དགས་བཤད།(པ་ཕན་གྱིས་བསྒྱུར།བདེ་་་་་
སྐྱིད་དང་པ་ཕན་གྱིས་ཞུས)

གཅིགའཐུསརྣམཔའིའགལཟླདངརྩོདགཞིའདུམའགྲིགབྱེདསྟངསགསརཔནུསཤུགསཡོདརྒུསབཏོདཔལྗོངསཡོངསཀྱིགཞིརིམཁྲིམསཁངཚངམཕྱོགསབསྡུསབཅོསསྐྱོངལྟེགནསསུབཅའསྡོདབྱསཔའདི་ག་ཚགས་པར་ཁང་དུ་་་་་་་་
གཞིས་རྩེ་ནས་གློག་འཕྲིན་འབྱོར་་་་་་་་་
གསལ། ཉེ་ཆར།གཞིས་རྩེ་གྲོང་ཁྱེར་་་་་
གཏིང་སྐྱེས་རྫོང་སྤྱི་བདེ་ཅུས་ཀྱིས་ཉེན་་་་་
རྟོག་སྒྲིག་ཆས་གསར་པ་བཀོལ་སྤྱོད་ལ་་་་་
བྱང་བའི་ཤེས་ལྡན་པ་གསོ་སྐྱོང་བྱེད་་་་་་་་་
པར་དམིགས་ནས།“གནམ་ས་གཞི་་་་་་་
གཅིག”གི་ཉེན་རྟོག་ལས་དོན་སྒྲུབ་་་་་་་་་་་
སྟངས་འཛུགས་སྐྱོང་བྱ་རྒྱུ་སྣེ་ཁྲིད་དུ་་་་་་་་་
བྱས་ཏེ།ཉེན་རྟོག་གི་ཆེད་སྤྱོད་མི་མེད་་་་
གནམ་གྲུའི་བཀོལ་སྤྱོད་རྩལ་ནུས་གསོ་་་་་་
སྦྱོང་སྒྲིག་འཛུགས་བྱས་ནས།འཐབ་་་་་་་
འཛིང་ནུས་ཤུགས་གསར་པ་གྲུབ་སྟངས་་
འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཐོགམཁའ་དབྱིངས་་་་་
ཉེན་རྟོག་ལས་དོན་ཐད་མཐོ་ཚད་གསར་
པ་ཞིག་གཏོད་ཐུབ་པ་དང་།ཉེན་རྟོག་་་་
མཁའ་འགྲུལ་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱིས་འཐབ་་་
འཛིང་ནུས་ཤུགས་གསར་པ་ཞིག་གཏོད་་
ཐུབ་པར་བྱས་ཡོད།
ད་ཐེངས་གསོ་སྦྱོང་གིས་ཚན་རྩལ་
ལ་བརྟེན་ནས་ཉེན་རྟོག་པ་དར་རྒྱས་་་་་་་་་

གཏོང་བའི་འཐབ་ཇུས་ལ་དམ་པོར་་་་་་་་་་
དམིགས་ཏེ།ས་མཐོའི་རྙོག་འཛིང་ཆེ་་་་་་
བའི་ཁོར་ཡུག་འོག་གི་བློ་རིག་ཉེན་རྟོག་་་་
ལས་དོན་གྱི་དགོས་མཁོ་དང་མི་མེད་་་་་་་་་
གནམ་གྲུས་སྐོར་གཡེང་སྔོན་འགོག་ཚོད་་
འཛིན་དང་མཐའ་མཚམས་དོ་དམ་ཚོད་་
འཛིན་སོགས་བྱེད་པའི་དངོས་འཐབ་ཀྱི་་
ཉེར་སྤྱོད་གཙོ་བོར་བཟུང་ཡོད་པ་རེད།
གཏིང་སྐྱེས་རྫོང་སྤྱི་བདེ་ཅུས་ཀྱི་་་་་
འབྲེལ་ཡོད་འགན་འཁུར་བས།སླད་་་་་་་
ཕྱིན་མི་མེད་གནམ་གྲུའི་དམག་སྦྱོང་ཆེ་་་་་
མོའི་བྱེད་སྒོ་རྒྱུན་རྣམ་ཅན་དུ་སྤེལ་ནས་་་་
གསོ་སྦྱོང་གི་དམིགས་སའི་རང་བཞིན་་་་་་
དང་ཕན་འབྲས་རང་བཞིན་སྔར་བས་ཆེ་
རུ་གཏོང་རྒྱུ་དང་།ཚན་རྩལ་གྱིས་་་་་་་་་་་་
མཐུན་རྐྱེན་སྦྱོར་བར་བརྟེན་ནས་ས་་་་་་་་་་
མཐོའི་བདེ་འཇགས་ཀྱི་རྨང་གཞི་བརྟན་་
དུ་བཏང་སྟེ།དུས་རབས་གསར་པའི་སྤྱི་
བདེའི་དཔུང་ཁག་གི་འཐབ་འཛིང་ནུས་་
ཤུགས་གསར་པ་རྒྱུན་མཐུད་ཆེ་རུ་གཏོང་
གི་ཡིན་ཞེས་བཤད།

གཞིས་རྩེ་གྲོང་ཁྱེར་གཏིང་སྐྱེས་རྫོང་སྤྱི་བདེ་ཅུས་ཀྱིས།

ཉེན་རྟོག་ཆེད་སྤྱོད་ཀྱི་མི་མེད་གནམ་གྲུའི་བཀོལ་སྤྱོད་རྩལ་ནུས་གསོ་སྦྱོང་བྱས་པ།

འདི་ནི་གསོ་སྦྱོང་བྱ་ཡུལ་དུ་རྩལ་སློབ་པས་མི་མེད་གནམ་གྲུ་བཀོལ་སྤྱོད་་་་་
བྱེད་སྟངས་དཔེ་སྟོན་བྱེད་བཞིན་པ།

ཏང་འཛུགས་སྐྱོང་གི་སྣེ་ཁྲིད་འོག་མཉམ་ཤུགས་གཅིག་ཏུ་སྒྲིལ།
ཉེ་ཆར།བོད་ལྗོངས་ནགས་ཚལ་མེ་ཟོན་སྤྱི་ཁྱབ་སྦྱོང་བརྡར་རུ་ཆེན་དང་།རང་སྐྱོང་ལྗོངས་འཕེལ་སྒྱུར་ཨུ་ལྷན།རང་སྐྱོང་་་་་་་་་་་་ལྗོངས་འབྲུ་རིགས་དང་དངོས་ཟོག་གྲབས་གསོག་ཅུས་སོགས་ཚན་པ་7གྱི་ཏང་ཀྲི་པུའུ་ཡིས་ལྷ་སར“རྒྱལ་སྟོན་ལ་རྟེན་འབྲེལ་ཞུས་ནས་་་་་་་ཏང་གི་བཀའ་དྲིན་ལ་བསྟོད།མཉམ་ཤུགས་གཅིག་ཏུ་སྒྲིལ་ནས་བྱས་རྗེས་གསར་པ་འཇོག”ཅེས་པ་བརྗོད་དོན་གཙོ་བོའི་ཏང་གི་ཉིན་་་་་་་མོའི་བྱེད་སྒོ་མཉམ་དུ་སྤེལ་ཏེ།ཀྲུང་ཧྭ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་དབུ་བརྙེས་ནས་ལོ་ངོ་76འཁོར་བར་རྟེན་འབྲེལ་ཞུས་ཤིང་།འདི་ནི་ལས་དོན་མི་སྣས་མེ་བསོད་སྒྲིག་ཆས་ངོ་སྤྲོད་བྱེད་བཞིན་པ།

མིག་སྔར།ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་གཞི་་་
རིམ་ཁྲིམས་ཁང་74དུས་བཀག་ལྟར་་་་་་་་
བཅའ་སྡོད་ལས་འགན་ལེགས་གྲུབ་ཟིན་་
ཞིང་།ཁྱོན་བསླབ་རྒན་ཁྲིམས་དཔོན་་་་་་
41དང་།ཁྲིམས་དཔོན་གྱི་ལས་རོགས་་་་
25 དྲུང་ཡིག་32བཅས་དང་དེ་བཞིན་་་
ཆེད་མངགས་གདན་ཞུའི་འདུམ་འགྲིག་་་
པ་9ཕྱོགས་བསྡུས་བཅོས་སྐྱོང་ལྟེ་གནས་་་
སུ་བཅའ་སྡོད་བྱས་ཡོད།
འགལ་ཟླ་དང་རྩོད་གཞི“གཅིག་་་་
འཐུས་རྣམ་པའི”བདག་སྤྲོད་དང་།
“སྡེབ་གཅིག”ཐག་གཅོད།“ཕྲེང་་་་་་་་་་་
སྦྲེལ”ཐག་གཅོད་བཅས་བྱས་ཡོད།

འདི་ག་ཚགས་པར་ཁང་དུ་ལྷ་་་
ས་ནས་གནས་ཚུལ་འབྱོར་གསལ།
ཉིན་ཤས་གོང་།རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཞིབ་་་་་
དཔྱོད་ཁང་གིས“ཉེས་ཁྲིམས་ཁྲིམས་་་་་་་་
སྒྱུར་ལྟ་སྐུལ་ལ་ཤུགས་སྣོན་བརྒྱབ་སྟེ་་་་་་་་་
གཞུང་དྲང་དྲང་བདེན་ལ་སྲུང་སྐྱོང་ཧུར་
ཐག་བྱེད”ཅེས་པ་བརྗོད་དོན་གཙོ་བོའི་་་
ཞིབ་དཔྱོད་སྒོ་དབྱེའི་ཉིན་མོའི་བྱེད་སྒོ་་་་་
སྤེལ་ཏེ།རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འཐུས་་
ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་དང་།རང་སྐྱོང་་་་་་་་་
ལྗོངས་མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་ཀྱི་་་་་་་་་་་
འཐུས་མི།རང་སྐྱོང་ལྗོངས་སྲིད་གྲོས་ཀྱི་
ཨུ་ཡོན།རང་སྐྱོང་ལྗོངས་སྤྱི་བདེ་ཐིང་་་་་
ལྟ་འདོམས་སྤྱི་ཁྱབ་རུ་ཁགརང་སྐྱོང་་་་་་
ལྗོངས་བཙོན་ཁང་དོ་དམ་ཅུས་བཅས་ཀྱི་

འབྲེལ་ཡོད་མི་སྣས་ཉེས་ཁྲིམས་ཁྲིམས་་་་་་
སྒྱུར་གྱི་ཞིབ་དཔྱོད་ལས་དོན་ལ་ཐག་ཉེ་་་་
པོས་ཉམས་ལེན་དང་ཤེས་རྟོགས་བྱས་ཏེ་
ཉེས་དོན་ཁྲིམས་སྒྱུར་གྱི་ཞིབ་དཔྱོད་ལས་
དོན་སྤུས་ཚད་མཐོ་བའི་འཕེལ་རྒྱས་་་་་་་་་་
མཉམ་གླེང་བྱས་པ་རེད།
ཚོགས་ཞུགས་མི་སྣས་ལྗོངས་་་་་་་་་་
ཡོངས་ཀྱི་ཞིབ་དཔྱོད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཉེས་
དོན་ཁྲིམས་སྒྱུར་ཞིབ་དཔྱོད་ལས་དོན་ལ་
ཁས་ལེན་གང་ལེགས་བྱས་ཏེ།ད་ཐེངས་
ཀྱི་བྱེད་སྒོ་བརྒྱུད་ཉེས་དོན་ཁྲིམས་སྒྱུར་་་་་
ཞིབ་དཔྱོད་ལས་དོན་ལ་དེ་བས་གཏིང་་་་་
ཟབ་དང་ཐད་ཀའི་སྒོ་ནས་ཤེས་རྟོགས་་་་་
བྱས་པ་མ་ཟད།ཞིབ་ཕྲའི་བསམ་འཆར་
དང་གྲོས་འགོ་ཡང་བཏོན་ཡོད་པ་རེད།

རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཞིབ་དཔྱོད་ཁང་གིས་བརྗོད་དོན་གཙོ་བོའི་ཞིབ་དཔྱོད་སྒོ་དབྱེའི་ཉིན་མོའི་བྱེད་སྒོ་སྤེལ་བ།